

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (XI): a început a curăți limba?

- Octavian, Victor, Victoria, Claudia și Eugen! - Octavian, cel plin de succes? -

Societate pentru maghiarizarea numelor?

șagunism - tribunism

Octavian, cel plin de succes!

Numele de botez și porecla

1883-1904 1881-1938 1888-1935

Aurelia Victoria Octavian Eugen Iosif

1882-1883 Victor

Claudia 1886-1961

AMERICA

RUSZ

Pentru a scăpa de această maghiarizare oficială a prenumelor copiilor ... pe urmele lui Octavian Goga, în Rășinari!

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

O lucrare monografică despre familia poetului Octavian Goga nu a fost elaborată, cercetarea documentară privind biografia fiecărui membru al familiei fiind dificilă, odată cu trecerea timpului. Se cunosc următoarele informații despre copiii familiei Iosif și Aurelia Goga, căsătoriți la 27 ianuarie 1880. Primul lor copil a fost **Octavian**, născut la 20 martie stil vechi (1 aprilie stil nou) 1881, mama având 25, iar tatăl 30 de ani. Un an mai târziu (1882), s-a născut **Victor**, acesta stingându-se din viață, la numai un an de la naștere (în 1883). Tot în 1883 (la 15 septembrie), s-a născut sora poetului, **Victoria Goga**, care a murit de tuberculoză la 21 de ani (3 martie 1904), fiind învățătoare. În 1886, la 30 octombrie, s-a născut a doua soră a poetului, **Claudia (Maria)**; din lucrarea prof. Carmen Olteanu Popoiu - „**Octavian Goga (1881-1938)**” - (Rășinari, 2001), aflăm că Claudia (1886-1961) s-a căsătorit cu Constantin Bucșan, având împreună trei copii: Constantin Bucșan (fără urmași), Andrei Bucșan căsătorit cu Alexandra (având împreună doi copii: Constantin și Marica, căs. Hulea) și Ileana (căs. Cristoveanu și Tomoroveanu). Fiica nepoatei Ileana, este actrița de teatru și film **Ilinca Tomoroveanu** (21 aug. 1941, București - 2 mai 2019); din biografia celebrei actrițe - care a iubit mult Rășinariul - aflăm că tatăl ei a fost **Alexandru Tomoroveanu**, economist, fost director general al CEC (1941-1948). Actrița s-a căsătorit (1977) cu actorul **Traian Stănescu** (27 martie 1940, Făget, jud. Timiș), împreună având un fiu, **Mihai**

Stănescu (operator TV). Celebra actriță a fost înmormântată cu funeralii naționale în cimitirul Bellu. Ultimul frate al lui Octavian, a fost **Eugen Iosif** (11 dec.1888 - 5 iunie 1935, București). Eugen Goga a urmat tradiția familiei, afirmându-se ca publicist (tribunist) și scriitor, bun observator al mediului social-politic; cele două lucrări ale lui Eugen Goga - „*Două Siberii*” și „*Cartea facerii*”, dezvăluie viziunea autorului despre primele decenii ale sec. XX. Cercetând arborele genealogic - pe ramura lui Eugen - aflăm că acesta a fost căsătorit cu **Elisabeta Odobescu** (nepoata scriitorului Al. Odobescu) și a avut două fete: Ruxandra Goga (fără urmași) și Anița Goga. Anița Goga a avut patru copii, din două căsătorii: Alexandru Beldiman (căs. cu Ioana), Matei Beldiman, Andrei Hariton (căs.cu Liliana) și Constantin Hariton (căs.cu Mihaela).

Nașterea unui copil - în toate vremurile și familiile - a reprezentat un mare eveniment, numele de botez fiind ales cu grijă și dragoste, de către ambii părinți, majoritatea considerând că numele poate influența destinul viitorului adult.

Astăzi, părinții au multe perspective în selecția numelui. De multe ori era adoptată viziunea psihologică, copilul trebuind să dobândească stima de sine, încă din copilărie, felul în care poate fi privit de prietenii din copilărie fiind – în multe cazuri - primordial. Există și astăzi părinți care dau copiilor lor nume biblice (sperând la o protecție, în timpul vieții) sau nume mistice (în speranța unui transfer a puterilor nebănuite ale numelui, asupra copilului). În 1881 primul născut a primit numele **Octaviu- Ion**, fiind botezat în 4 aprilie (st.v.)/15 aprilie st.nou 1881. Bunicii, Maria și Naftailă Goga au hotărât înlocuirea în Octaviu a sufixului *iu* cu *ian*, argumentul lor fiind „**Octavian sună mai bărbătește**” (Gh.I. Bodea, *Octavian Goga, o viață un destin*, 2004) Despre numele **Octavian**, familia știa - cu siguranță - că a aparținut fiului adoptiv a lui Iulius Caesar, primul împărat roman, etimologia numelui este de la numeralul octo-opt, numele fiind atribuit - la început - celui de-al optulea născut al familiei: Octavus, Octavius, semnificația numelui fiind „**cel plin de succes**”.

În lucrarea „**Goga și francmasoneria**” (2007), autorul Dan Brudașcu are următoarea opinie: «**În legătură cu numele de Octavian**, primit de poet la naștere, s-a încercat o explicație care însă, după părerea noastră, nu justifică motivul real al alegerii făcute de părinții săi. Decizia lor de a da primului lor născut numele acesta este legată de mișcarea, întreținută inițial de Școala Ardeleană, iar ulterior de Asociațiunea ASTRA, de a combate politica de maghiarizare a numelui cetățenilor nemaghiari declanșată, cu fanatism, îndeosebi după anul 1867, de către autoritățile de la Budapesta. Chiar în 1881, anul nașterii viitorului poet, s-a înființat în capitala ungară o „**Societate pentru maghiarizarea numelor**”. Președintele ei. S. Telkes, a tipărit, în anul 1890, o scriere în care se indicau procedeele de maghiarizare a onomasticii. Este știut faptul că autoritățile austro-ungare au ordonat serviciilor locale de stare civilă să nu mai admită în actele oficiale de stare civilă decât formele maghiarizate ale prenumelor. **Pentru a scăpa de această maghiarizare oficială a prenumelor copiilor**, intelectualii români de frunte din Transilvania îi sfătuiau pe toți românii, îndeosebi pe intelectualii satelor, prin conferințe, presă, broșuri, predici, etc., să dea prenume latine copiilor lor, la botez».

Un astfel de apel a fost făcut de revista „**Familia**”, redactor șef Iosif Vulcan: Reproducem selectiv din articol, păstrând scrierea originală: „**Numele de botezu și prolec'a (Unu apelu cătră femeiele romane.)**” din nr. 31, an. V, 1869: «Nu se afla obiectu, care să n'aibă numele seu. În limba nostra se află multe obiecte cu nume frumosu romanescu, dar se usează pentru acelu obiectu si altu nume strainu, de regula slavu, apoi magiaru, nemtiescu seu grecescu. **Literatur'a inceputu a curatî limb'a romana de**

multe numiri, cuvinte straine, si deosebi acolo, unde in locul cuvintelor straine se afla altele fumose, bune romanesci, d.e. binecuvantate (blagoslovenia), marire (slava), etc. cu unu cuventu, toti nisuescu de a curati, romanisá limb'a nostra cu cuvintele romane. Asié face totu poporul, carele vre să sustiena curetiani'a sa natiunala, se-și cultiveze limb'a dupa formele sale originale si geniului ei, pentru că chiaru limb'a e caracteristic'a natiunala, prin care se deosebesce unu poporu de altulu. (...) Numele de proleca, cele mai urîte și mai confuse sunt la preoții nostri, atunci candu ar trebui ca numele preotiloru să fie oglind'a romanității pentru numele romane. La preotii gr.or. din Banatu si Bucovin'a, numele s'a slavisatu – din oficiu – prin episcopii cei vitregi si fara de anima cătra natiunalitatea nostra, că-ci deca era unu teneru se se santieasc, capetá în locu de proleca, numele tatalui seu de botezu, p.e. Iuon, cu kód'a „vics” si era Ioanovics, si asie parasia famili'a, numele de proleca, celu vechiu si romanu, si asie din Munteanu, Valeanu etc s'a facutu Petrovics, Vasilievics etc. La preotii gr. cat. Din Ungari'a si Ardealu - nu sciu cum – afli numele „Pap” mai tardiu facutu in „Popu” ca si la gr.or. „Popovics” căta frundia si ierba! – Se dîce, că preotii sustienura natiunalitatea romana, - dar se vede că preotii, ca inteliginti'a mai multoru vecuri, au capetatu si remasu cu numele cele mai schimosite si straine, - si prin acest'a, a datu poporatiunii si natiunalității romane o multîme de nume straine, ce corespundu altoru natiunalități, si in ochii lumii le-a impinsu in numerelu loru. **Acest'a, inca e unu reu natiunalu!** Ce se atinge de numele de botezu, in multe parti a inceputu a se dá numele cele mai vechie si frumóse romane: (...) Éra pentru numele de botezu, recomandu mameloru si nanasieloru, urmatoriele nume romane, barbatescu si femeiesci: Adrianu ..., **Claudi'a, ... Eugeniu, Hortensi'a, ... Victori'a, Victorinu**,..., etc. Apoi mai sunt o gramada de nume frumose, ce preotii le potu sci din Sinaxaru, (...), p.e.: Saturninu, ..., Liciniu, ..., Casiu, ... **Octavianu**, Mariu, ... și altele. Aceste sunt nume pentru natiunalitatea romana, si crediendu in puterea moralu a femeiloru romane, se speramu că generatiunea viitorie va avé nume numai de aceste romane. **At.M. Marienescu**». **Cine au fost nașii de botez ai copiilor familiei Goga?**

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xi-a-inceput-a-curati-limba-octavian-victor-victoria-claudia-si-eugen-octavian-cel-plin-de-succes-societate-pentru-maghiarizarea-numelor-157158.html>

← → ↻ 🏠 <https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xi-a-inceput-a-curati-limba-octavian-victor-victoria-claudi...> 📄 📌 📁 📄

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2021-Anul Goga, anul tinerilor oțeliți (XI): a început a curăți limba? - Octavian, Victor, Victoria, Claudia și Eugen! - Octavian, cel plin de succes? - Societate pentru maghiarizarea numelor?

Marius HALMAGHI 📅 14.03.2021 22:24 📊 182 vizualizari 💬 0 comentarii

GRAMATIȚA LIMBII ROMÂNE -50%
Gâsca de zăpadă de Petru Visnău -50%

În: *Tribuna*, 14 martie 2021